

GLOBALT FOKUS BEMÆRKER

Globalt Fokus deltog i den sidste halvdel af september i åbningen af FNs generalforsamling 78 (UNGA78). Her er, hvad vi tog med os hjem:

VI GLÆDER OS OVER: BEHOVET FOR LIGEVÆRDIGE PARTNERSKABER TAGES ALVORLIGT

Officielle taler og udtalelser fra Statsministeren, Udenrigsministeren og Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik har ved FN's generalforsamling tydeligt markeret, at man fra dansk side tager behovet for ligeværdige partnerskaber alvorligt.

Det danske fokus på genopbygningen af en tillid, der på både længde- og breddegrader er alvorligt udfordret i FN, taler ind i flere verdensledere fra bl.a. Afrikas krav om reformering af internationale finansielle institutioner og Sikkerhedsrådet. Særligt sidstnævnte stod også centralt i EU's position, ligesom det også gør i den danske. Samtidig taler Mette Frederiksen om at løfte byrden fra udviklingslandenes skuldre – og det vidner om en kurs, hvor man forhåbentlig vil leve op til sine internationale forpligtelser. "Tillid er ikke baseret på de løfter vi giver, men på dem som vi holder", som Danmark klargjorde ved Generalforsamlingen.

DET ØMME PUNKT: SELVE SYSTEMET

Men de seneste uger har også gjort det klart, at FN er en supertanker på krykker. Alt for meget går alt for langsomt i det store system, når det kommer til konflikthåndtering i Sikkerhedsrådet, implementeringen af Verdensmålene og accelerationen af den grønne omstilling. Det fremgår tydeligt efter Generalforsamlingen, at FN ikke er 'fit for purpose' - institutionen lider under geopolitisk positionering samt udfordres af historiske og ulige magtstrukturer.

Om et år har Generalsekretæren indkaldt til et Summit of the Future, hvor FN-systemet skal kigge indad og en reformering sættes i gang. En reformering, der skal tage sit udgangspunkt i en verden, der ikke længere afspejler magthierarkierne ved afslutningen af 2. verdenskrig, hvor tilliden vakler og alliancer udfordres, og hvor civilsamfundet skal spille en afgørende rolle.

VI SAVNER: DELTAGELSE FRA VERDENsledERE

Trods FN's fejl og mangler var det slående, at en lang række verdensledere ikke var til stede ved åbningen af Generalforsamlingen. Det er andet år, at Putin og Xi Jinping ikke møder op, men også Macron og Rishi Sunak udeblev, hvilket gjorde Biden til det eneste permanente medlem af Sikkerhedsrådet, der deltog i FN-årshjulets vigtigste begivenhed.

Flere eksperter peger derfor på, at luften er køligere end vanligt omkring FN-bygningen. Her spiller Ruslands invasion af Ukraine selvfølgelig en rolle, men også flere lande understreger, at netop det store fokus på krigen i Europa overtager vigtige dagsordenspunkter om bl.a. genopbygning efter COVID-19, fødevarekrisen og væbnede konflikter uden for Europa. En tilstand, der ikke lover godt for førnævnte Summit of the Future, der dog samtidig udgør en sjælden chance for netop at sætte gang i nogle af de nødvendige reformer, der skal til for at gøre FN til en tidssvarende institution.

VI HÅBER: AT DANMARK VIL FREMME INKLUSION

Håbet kan Danmark til gengæld være med til at sætte på dagsordenen, når man i 2025-2026 går efter et ikke-permanent sæde i Sikkerhedsrådet. På trods af FN's udfordringer er det en sjælden mulighed for dansk indflydelse på Sikkerhedsrådets og det globale arbejde indenfor fred og sikkerhed. Og det er et oplagt sted at koble danske dagsordener som klima og ligestilling tæt op på.

Udover de danske prioriteter ift. bl.a. reformen af rådet er det afgørende, at Danmark arbejder for inddragelsen af de mennesker, der rammes allerhårdest af konflikter. Det gælder ift. repræsentationen af medlemsstater i Sikkerhedsrådets arbejde, inddragelse af civilsamfundet i politikudvikling- og implementering på globalt og lokalt niveau, samt inklusion af udsatte gruppers stemme og behov i indsatserne. På den måde kan det danske sæde tale ind i en tid, hvor FN's arbejdsgange har behov for en gentænkning, der gør plads til kreativitet og inklusion.

I Globalt Fokus fortsætter vi med at understrege civilsamfundets rolle på tværs af de danske indsatser - både i partnerlande og globale klimahandlinger. Vi vil følge den danske vej mod et sæde i Sikkerhedsrådet tæt, holde regeringen oppe på løftet om fornyet tillid og ligeværdige partnerskaber, og sætte skub i #UNmuteCivilSociety-initiativet frem mod Summit of the Future.